

PROCEDURA BEZPIECZEŃSTWA W RAJDACH SAMOCHODOWYCH

2020

Polski Związek Motorowy
Główna Komisja Sportu Samochodowego
www.pzm.pl

1. Procedura Bezpieczeństwa w razie wypadku to obowiązkowy i precyzyjny sposób działania załóg, startujących w rajdzie, mający na celu umożliwienie przeprowadzenia jak najbardziej skutecznej akcji ratowniczej. Postępowanie zgodnie z Procedurą Bezpieczeństwa umożliwia dotarcie fachowej pomocy do poszkodowanych w najkrótszym czasie. Działania załóg uzupełniają się i stanowią istotną część działań podejmowanych przez osoby odpowiedzialne ze strony Organizatora za bezpieczeństwo wszystkich uczestników rajdów.

Dzięki Procedurze Bezpieczeństwa możliwe jest zatrzymanie rajdu w miejscu nieszczęśliwego zdarzenia, co przy dzisiejszych metodach śledzenia przejazdu samochodów na trasach OS-ów przy pomocy systemu GPS powoduje, że zarówno kierownik OS-u jak i Centrum Kierowania Rajdem (CKR) widzą dokładnie, kiedy można wystać pojazdy ratownicze na trasę odcinka specjalnego - nawet „pod prąd”, nie narażając ich oraz innych uczestników zawodów na ryzyko kolizji. Uruchamiając Procedurę Bezpieczeństwa należy jak najszybciej skontaktować się z CKR przy pomocy telefonu alarmowego i bezwzględnie zastosować się do otrzymanych poleceń.

GKSS przedstawia poniżej szczegółowe wytyczne dotyczące przeprowadzania procedury i podkreśla, że tekst ten nie jest ostateczną receptą na sposób postępowania w razie wypadku. Nie są tu przewidziane wszystkie możliwe sytuacje związane z wypadkami na OS-ach. Jednocześnie GKSS gwarantuje, że żadna załoga nie będzie pokrzywdzona z powodu uruchomienia Procedury Bezpieczeństwa i udzielenia pomocy, bądź podporządkowania się przepisom wynikającym z faktu użycia czerwonej flagi.

Dyrektor Zawodów (na podstawie art. 52 Regulaminu Sportowego) nadać takiej załodze czas przejazdu, który uzna za najbardziej sprawiedliwy. Należy jednak pamiętać, że działanie takie nie zawsze podjęte jest automatycznie. Zatem załoga, która nie wykonała przejazdu danego OS-u w sposób sportowy z powodu uruchomienia lub uczestnictwa w Procedurze Bezpieczeństwa, powinna o tym fakcie poinformować pisemnie Dyrektora Zawodów.

2. W każdym startującym samochodzie musi być przewożona plansza o wymiarach co najmniej 42 x 29,7 cm (A3), na której znajduje się czerwony znak „SOS” z jednej strony oraz zielony znak „OK” z drugiej strony. Plansza musi znajdować się wewnątrz samochodu i być łatwo dostępna dla kierowcy i pilota. Znaki te mogą być również dołączone do książki drogowej. Odpowiedni znak musi być pokazywany wszystkim nadjeżdżającym samochodom. Każdy samochód biorący udział w rywalizacji musi być również wyposażony w czerwony trójkąt odblaskowy.

2.1. Zielony znak „OK” pokazuje się gdy poszkodowani nie potrzebują pomocy.

2.2. Czerwony znak „SOS” pokazuje się gdy poszkodowani potrzebują pomocy.

2.3. Jeśli, z jakiegokolwiek powodu, nie będzie możliwe pokazanie znaku „OK/SOS” w dowolnej z powyżej opisanych sytuacji, członkowie załogi znajdujący się poza samochodem muszą w zamian, w sposób wyraźny i zrozumiały, zastosować mowę ciała:

- podniesione ramię z kciukiem skierowanym w górę celem przekazania znaku „OK”,
- skrzyżowane ramiona ponad głową celem przekazania znaku „SOS”.

3. W razie wypadku wymagającego pilnej interwencji ratunkowej (nie tylko medycznej), czerwony znak „SOS” musi być w miarę możliwości natychmiast pokazany następnym nadjeżdżającym samochodom i każdemu helikopterowi, jeżeli ten próbuje interweniować. Konieczne jest jak najszybsze aktywowanie przycisku „SOS” znajdującego się na konsoli systemu GPS (jeżeli jest zainstalowana). Musi być również wystawiony czerwony trójkąt odblaskowy. Czynności te dotyczą także wypadków, w których poszkodowani są widzowie (publiczność).

4. Każda załoga :

- której pokazano czerwony znak „SOS” lub
- gdy widzi samochód, który doznał wypadku i nie jest wystawiony zielony znak „OK” lub,
- która widzi poszkodowane osoby np. publiczność, osoby funkcyjne,

musi natychmiast zatrzymać się w celu udzielenia pomocy !!!

5. Parkowanie musi być wykonane w sposób bezpieczny tj. zapewniający swobodny przejazd po trasie OS-u (aby nie spowodować kolejnego incydentu) i jednocześnie zapewniający swobodny dojazd służbom ratowniczym na miejsce zdarzenia. Dotyczy to także sytuacji nie przewidzianych w art. 4. niniejszej procedury. Jeżeli jest potrzeba niesienia pomocy, bezwzględnie należy podjąć wszelkie możliwe działania nie bacząc na wynik sportowy. Dyrektor Zawodów zrekomensuje te działania stosując art. 52 Regulaminu Sportowego.

6. Załoga, która jako pierwsza znajdzie się w miejscu wypadku, po zatrzymaniu się obejmuje koordynowanie akcją ratunkową w następujący sposób:

6.1. Pierwszy z jej członków, „Koordynator 1”:

- ocenia stan poszkodowanych osób - pod względem konieczności akcji podtrzymującej życie i innej pomocy przedmedycznej. Jeśli jest więcej osób wymagających pomocy - włącza do akcji osoby postronne (o ile są),
- ocenia stan bezpieczeństwa auta pod względem możliwości pogłębienia się skutków wypadku (np. zapalenie, obsunięcie lub zawalenie, utonięcie załogi, incydent z udziałem następnej załogi, itp.) Wykonuje lub zleca wykonanie niezbędnych czynności zabezpieczających,
- podejmuje próbę kontaktu z CKR poprzez numer alarmowy (+48 609 905 555) i relacjonuje przebieg wydarzeń tj.: potwierdza zatrzymanie rajdu w miejscu wypadku, podaje numer startowy poszkodowanych, określa zakres niezbędnej pomocy, jak najbardziej precyzyjnie określa miejsce wypadku (odległość od startu, pozycja z książki drogowej, charakterystyczne cechy terenu, znaki i tablice drogowe, inne).

6.2. Drugi z jej członków, „Koordynator 2”, dokładnie w tym samym czasie :

- przyciska migający na czerwono przycisk „SOS” na konsoli systemu GPS i zatrzymuje kolejną nadjeżdżającą załogę przekazując jej wszystkie informacje o wypadku. Drugi samochód, który zjawi się na miejscu wypadku, po uzyskaniu w/w informacji, kontynuuje jazdę by przekazać je na najbliższym punkcie łączności radiowej. W czasie jazdy należy zachować szczególną ostrożność mając na względzie fakt, że na odcinku trwa już akcja ratunkowa.
- ustawia czerwony trójkąt odblaskowy, w dobrze widocznym miejscu, po tej samej stronie drogi co samochód poszkodowanych i w odległości co najmniej 50 m przed miejscem gdzie się on znajduje,
- zatrzymuje wszystkie kolejne załogi.

6.3. Koordynatorzy akcji zapewniają dojazd do miejsca wypadku (z obu kierunków) pojazdom ratowniczym poprzez:

- odpowiednie parkowanie kolejnych, nadjeżdżających aut rajdowych,
- rozpoznanie, wytyczenie i przygotowanie drogi dostępu do miejsca wypadku dla służb ratowniczych.

6.4. Koordynatorzy mogą użyć do realizacji wyżej wymienionych czynności wszystkich członków nadjeżdżających załóg. Osoby te winny wykonywać ich polecenia.

6.5. W momencie przybycia kierownika zabezpieczenia OS-u bądź profesjonalnych ratowników, koordynatorzy przekazują kierowanie akcją ratowniczą, podporządkowując się ich poleceniom.

7. Załoga która udała się do najbliższego punktu łączności radiowej, przekazuje meldunek osobie funkcyjnej i podaje szczegóły lokalizacji wypadku. Następnie, aż do odwołania akcji ratunkowej, pozostaje w tym punkcie z wyjątkiem przypadku, gdy punktem tym jest meta OS-u lub gdy otrzyma inne polecenie z CKR.

8. Wobec każdej załogi, która nie zastosowała się do przepisów art. 53 Regulaminu Sportowego - ZSS może zastosować karę zgodną z przepisami MKS. Może to być kara do dyskwalifikacji włącznie oraz wnioski do GKSS o zawieszenie licencji, bądź wykluczenie kierowcy i pilota.

9. W przypadku, gdy poszkodowani nie wymagają natychmiastowej pomocy załoga, która zatrzymała się przyciska migający na zielono przycisk „OK” na konsoli systemu GPS. Niezależnie od tego zielony znak „OK” musi być pokazany wszystkim nadjeżdżającym samochodom i helikopterowi, jeżeli ten próbuje interweniować.

10. Załoga opuszczająca pojazd i miejsce wypadku jest osobiście odpowiedzialna za umieszczenie zielonego znaku „OK” w sposób trwały i dobrze widoczny z trasy OS-u. Niedopełnienie powyższego obowiązku może spowodować, że załoga ta będzie odpowiedzialna za nieuzasadnione zatrzymanie Odcinka Specjalnego i uruchomienie akcji ratunkowej.

10.1. Zobowiązuje się załogę, której samochód został uszkodzony lub uległ awarii na trasie OS-u, i znajduje się w miejscu gdzie może zagrażać bezpieczeństwu innych uczestników rajdu, do bezwzględnego jego usunięcia w bezpieczne miejsce (o ile jest to tylko możliwe) z zachowaniem szczególnej ostrożności.

10.2. W przypadku, gdy uszkodzone lub zdefektowane auto zostanie na trasie OS lub w jej bezpośredniej bliskości, gdyż jego usunięcie w bezpieczne miejsce było niemożliwe, Kierownik Zabezpieczenia na następne przejazdy tego OS-u, oznakuje je w sposób widoczny np. taśmą ostrzegawczą. Załogi będą informowane o tym fakcie przed startem do odcinka specjalnego, ze wskazaniem tego miejsca w książce drogowej.

10.3. Podczas trwania OS i/lub tzw. „gotowości OS” usunięcie przez zespół zawodnika, uszkodzonego lub zdefektowanego auta, które znajduje się poza trasą jest możliwe wyłącznie za zgodą kierownika OS-u, który musi otrzymać akceptację CKR. Samodzielne działanie bez zgody kierownika OS-u, które może narazić innych uczestników rajdu na niebezpieczeństwo, jest surowo zabronione i zostanie zasygnalizowane Zespołowi Sędziów Sportowych.

11. W przypadku zatrzymania samochodu na trasie OS, czerwony trójkąt odblaskowy musi być ustawiony w dobrze widocznym miejscu w odległości, co najmniej 50 m za samochodem. Trójkąt musi być umieszczony po tej samej stronie drogi co samochód. Dotyczy to każdego przypadku zatrzymania się na OS-ie, nie tylko związanego z Procedurą Bezpieczeństwa, np. wymiany koła, naprawy samochodu itp. Jeżeli zatrzymanie się nie wymaga wezwania pomocy, obowiązkowo musi być aktywowany na konsoli systemu GPS migający na zielono przycisk „OK”. Trójkąt musi być wystawiony nawet wtedy, gdy zatrzymany samochód znajduje się poza drogą.

12. Zobowiązuje się załogi do bacznej obserwacji punktów łączności radiowej, których lokalizacja jest określona w książce drogowej. Na trasie OS taki punkt oznakowany jest tablicą z czarnym symbolem punktu łączności na niebieskim tle, poprzedzoną w odległości 100 m tablicą z czarnym symbolem punktu łączności na żółtym tle. **W tym punkcie (i wyłącznie tu) może być pokazywana czerwona flaga. O konieczności użycia czerwonych flag decyduje Dyrektor Zawodów.** Flaga ta będzie pokazywana przez sędziego ubranego w żółtą kamizelkę z narysowanym symbolem punktu łączności. Sędzia będzie prowadził „protokół użycia czerwonej flagi”. Ze względu na swoje bezpieczeństwo sędzia ów może stać poza drogą co może utrudniać zauważenie flagi. Dlatego zaleca się pilotom wprowadzenie do opisów OS-ów oznaczeń punktów łączności radiowej i baczne ich obserwowanie.

12.1. Gdy załodze zostanie pokazana czerwona flaga, to załodze tej, po zastosowaniu się przez nią do wynikającej z tego faktu procedury zostanie nadany czas przejazdu zgodnie z art. [52](#) Regulaminu Sportowego.

12.2. W związku z pokazaniem czerwonej flagi, załoga musi natychmiast zwolnić, zachować ograniczoną prędkość do końca odcinka specjalnego i stosować się do poleceń sędziów lub kierowców samochodów interwencyjnych, które napotka. Flagi są pokazywane we wszystkich punktach łączności radiowej poprzedzających wypadek. Można spodziewać się przeszkód na trasie OS (np. kibice podążający w stronę wypadku). Może wystąpić blokada związana z Procedurą Bezpieczeństwa (np. może być na trasie karetka jadąca do chorego kibica lub mieszkańca pobliskich zabudowań, demonstracja blokująca drogę lub inne wydarzenia nie związane z rajdem). Należy kontrolować lusterka wsteczne upewniając się czy pojazdy ratownicze nie chcą nas wyprzedzić. Należy przygotować się do udzielenia pomocy w likwidowaniu skutków wypadku. Należy też pamiętać o podporządkowaniu się poleceniom kierujących akcją ratowniczą.

13. W książce drogowej każdego rajdu znajduje się skrócona instrukcja opisująca Procedurę Bezpieczeństwa stosowaną w razie wypadku.

14. W regulaminie uzupełniającym każdego rajdu, w czasie którego zastosowany będzie system GPS, znajdują się strony opisujące obsługę tego urządzenia.

15. Powyższa Procedura Bezpieczeństwa jest obowiązkowa w rajdach każdej rangi, z wyłączeniem zapisów dotyczących użycia systemu GPS, jeżeli takowy nie został zastosowany.

Zatwierdzono przez GKSS w dniu 10.02.2020 r.
Tekst jednolity z dnia 10.02.2020 r.